

Ned. Dagblad
4/3/2017

Wolter Kok schoolt dominees in Berghuizen

De buurtschap Berghuizen tussen Ruinerwold en Koekange, niet ver van Hoogeveen, is onder geologen bekend om zijn pingoruïne, een meertje dat in de ijstijd is ontstaan. Het wordt het Trekgat of het Gat van Berghuizen genoemd. Rondom het Trekgat slingert een zandpad. Het begint achter de Gereformeerde Kerk (PKN) midden in het dorp en voert langs een boerderij de polder in. Op het oog is er met die boerderij niets aan de hand. Er blaft een hond, er loeit een koe. Maar wie weet heeft van de gereformeerde kerkgeschiedenis, weet dat er op deze plek een voorloper stond van de gereformeerde Theologische Universiteit in Kampen. Die voorloper was het domineesschooltje van Wolter Alberts Kok (1805-1891), predikant in Ruinerwold en Koekange, wonend aan het Trekgat in Berghuizen.

Wolter Alberts Kok was een volgeling van ds. Hendrik de Cock uit Ulrum, de voorman van de Afscheiding. In 1834 had De Cock zich afgescheiden van de Hervormde Kerk, omdat hij vond dat de Hervormde Kerk van de Bijbel en de belijdenis was afgeweken. Overal in het land stichtte hij afgescheiden gemeentes, geholpen door enkele predikanten die ook de Hervormde Kerk verlaten hadden. In maart 1835 kwam er een afgescheiden gemeente in Dwingelo. Wolter Alberts Kok, een boer van 29 jaar, werd er tot diaken gekozen. Wolter Alberts Kok was een verstandig en

WAT
een boerderij

WAAR
aan het Trekgat in Berghuizen, tussen Ruinerwold en Koekange

WAAROM
hier stond ooit het dominees-schooltje van Wolter Alberts Kok, een voorloper van de Theologische Universiteit in Kampen

scherpzinnig man, die lessen volgde bij De Cock, omdat hij meer wilde weten van de Bijbel en de gereformeerde leer. De Cock vond al gauw dat Wolter Alberts dominee moest worden, want er waren te weinig afgescheiden dominees. Maar Wolter Alberts vond zich niet bekwaam genoeg om dominee te zijn, hij bleef

liever boer. Toen zijn vee stierf en zijn jongste kind ernstig ziek werd, zag hij dat als een straf voor zijn eigenwilligheid en besloot hij alsnog dominee te worden. In april 1842 hield hij zijn intredepreek in Berghuizen, over Amos 7, vers 15: 'Maar de HEERE nam mij van achter de kudde; en de HEERE zeide tot mij: Ga henen, profeteer tot Mijn volk Israël.' Na het overlijden van De Cock ging Wolter Alberts Kok dominees opleiden voor de afgescheiden gemeentes in Drenthe. De studenten kregen les in zijn huis aan het Trekgat, een eenvoudig boerderijtje met rieten dak. Ze betaalden anderhalve gulden kostgeld per week en ontvingen gratis onderwijs. Wie wilde, kreeg Grieks, Latijn en Hebreeuws van een bekeerde Jood, Rozensweigh.

Drie jaar lang was de dominees-school in Berghuizen gevestigd, van 1843 tot 1846, toen Kok een beroep aannam naar Hoogeveen. Zijn zeventien studenten gingen met hem mee. Bij de stichting van de Theologische School in Kampen in 1854 werd de domineesopleiding opgeheven. 'Ik was zeer blijde', schreef Kok, 'omdat die zware last vanwege mijn weinige wetenschap, van mijn schouders genomen werd.'

Koks vroegere woonhuis aan het Trekgat werd in 1955 afgebroken. De muurankers van het gebouw gingen naar de Theologische Hogeschool aan de Broederweg in Kampen. ♦

Op of bij de plek waar deze boerderij staat, stond in 1843 het domineesschooltje van Wolter Alberts Kok, een voorloper van de Theologische Universiteit in Kampen.